

Finansudvalgets aktstykke nr. 111 af 31. marts 2003, folketingsåret 2002-03**111**

Udenrigsministeriet. København, den 31. marts 2003.

- a. Udenrigsministeriet anmoder i nærværende skrivelse om Finansudvalgets tilslutning til, at der til Irak i finansårene 2003-2004 ydes 180 mio. kr. i støtte til humanitær bistand, bistand til internt fordrevne i Irak og til irakiske flygtninge i nærområderne samt 170 mio. kr. i genopbygningsbistand.

Forslaget medfører ikke merudgifter i forhold til de beløb, som allerede er bevilget på finansloven til udviklingslandene, eller som er opført på de følgende års budgetoverslag.

- b. *Baggrund*

Der findes ingen præcise tal for Iraks bruttonationalindkomst pr. indbygger, realvækst i BNI pr. indbygger, gennemsnitlige realvækst eller langfristede udlandsgæld. Befolkningen udgør ca. 23,3 millioner, og den årlige befolkningstilvækst er 2,9 pct. Irak er af OECD's udviklingskomité (DAC) klassificeret som et udviklingsland.

Den irakiske økonomi domineres af oliesektoren, der traditionelt har udgjort 95 pct. af Iraks eksportindtægter. Krigen med Iran i 1980-88, besættelsen af Kuwait i 1990, de efterfølgende internationale sanktioner mod Irak og skaderne efter den internationale militære intervention i 1991 har givet store økonomiske tilbageslag.

Menneskerettighedssituationen har under Saddam Husseins totalitære regime været præget af omfattende overgreb, herunder systematisk undertrykkelse af alle væsentlige frihedsrettigheder, omfattende brug af dødsstraf, politisk motiverede drab, forsvindinger og udbredt tortur.

Det vurderes, at op mod 1 million børn under 5 år er kronisk underernærede, ligesom op mod 5 millioner mennesker ikke har adgang til rent vand og sanitet. Mere end 60 pct. af befolkningen menes endvidere at være helt afhængig af fødevarerationererne fra FN's Olie-for-mad program.

Som en integreret del af de samlede danske bidrag til gennemførelsen af Sikkerhedsrådets resolutioner om afrustning af Irak for masseødelæggelsesvåben lægges der vægt på at yde en substantiel støtte på det humanitære område samt til genopbygning af Irak efter mange års misrøgt under Saddam Husseins regime.

I lyset af de meget store humanitære behov i Irak har FN-systemet den 28. marts 2003 udsendt en humanitær appel på 2,2 mia. USD, hvilket gør den til den mest omfattende FN-appel nogen sinde. Sikkerhedsrådet vedtog den 28. marts 2003 resolution 1472, der viderefører Olie- for-mad programmet i 45 dage og gør det muligt for FN at levere nødhjælp til de dele af Irak, hvor sikkerhedssituationen tillader det. Vedtagelsen betyder også, at FN-appellens store anmodning om fødevarerhjælp (1,3 mia. USD ud af de 2,2 mia. USD) kan nedskrives.

Fra dansk side har man allerede som et af de første lande ydet et bidrag på 8 mio. kr. til FN-organisationernes humanitære beredskab. Herudover har private danske organisationer